

กุมภกรรณ

กุมภกรรณ เป็นยักษ์ ภายใต้อายุ 1 พักตร์ 2 กร ๑๐ มงกะบังหน้า ไม่มีมงกุฏ ปากแฉะ ตาโพลง หูหม้อ ๑๐ นิ้ว คือดก หอกโมกขศักดิ์ และศรี

รูปร่างหน้าตา	ปรากฏ นามเฮย
กุมภกรรณบุตร	พักตร์ทำ
เป็นอุปราชไว้	สีดพิศ ใต้
ทรงหอกโมกขศักดิ์ทำ	มหิทธิให้ยมหาบรณงค์

บทกลอน : ไว้รามเกียรติ์

ผู้แต่ง : สันตภรวิเศษย์อยุธยา สมิษกรุณบุรี และ สมิษกรุณรัตน์โกสินทร์

กุ่มภรรยา ต่อดีครใช้รามเกียรติ์ ลำดับ ๙ ... โดยนักกอลน KU ๒๗

กุ่มภรรยา

เป็นเรือ่งราชย์ขันหนึ่งซึ่งเก่งกาจ
ทำสงครามสู้รบช่วยวงศ์วาร

ความสามารถยุทธหัตถมหาศาล
ด้วยเสื่อฐานพี่น้องของเผ่าตน

คือกุ่มภรรยาโอรสทำดลัดไฉย
มารดานางรัชฎาณมด

ผู้พากเพียรร่วมรบ ไม่ขัดสน
มีกายตนไฉยอทั้งหน้าตา

พระเชษฐาคือทำดลัดไฉย
อีกทั้งมีพิภพเป็นอนุชา

นับเป็นคนตั้งมั่นธรรมรักษา
อุปราชกรุงลงกาผู้ยิ่งยง

มีอาวุธคือหอกโมกขศักดิ์
ตั้งทำสงครามต่อผู้รณรงค์

สู้ศึกกับรามลักษมณ์ผสมประดงค์
ฝีมือคงฤทธิ์เดชสร้างเพทภัย

พระขยาธิ์อนางขันทอดี
ร่วมรบช่วยทศกัณฐ์ด้วยน้ำใจ

เป็นยักษตีลัดยชีคืออินลัดย
กายสูงใหญ่จึง ได้ชื่อกุ่มภรรยา

ทศกัณฐ์ทำสงครามกับรามลักษมณ์
จึงทัดทานชีแสงแจ้งอำรรค์

แย่งนางลักษมณ์นางสีดาเจ้าจอมขวัญ
หากโรมรันแพพ่ายวายชีวา

จอมยักษาบริภาพประกาศโทษ
ทั้งจับไล่ให้ออกนอกพารา

ด้วยความโกรธไม่ฟังคำกล่าวหา
จึงอาสาราวีเพื่อพิฆาย

นำเอาหอกโมกขศักดิ์จากสวรรค์
อันคมหอกขิ่นสนิมเรือ่งกลบกลาย

เกิดอาถรรพณ์ฝนพลาต ไม่คาดหมาย
ด้วยอาเพศลัดใจละมลายให้เบลียนแปลง

ทำพิธีลับหอกโมกขศักดิ์
หนุนมานลัมพิธีที่แองแอง

พญายักษโดนก่อกวนลุดหน่วยแอง
กุ่มภรรยาตั้งระแวงแองแองใจ

พระรามเสด็จพระลักษมณ์มาต่อผู้
แลองอาจพิชัยเสด็จเสด็จตั้งเป็นภักษ
ยามพันธุโดนทอกลดบไลไล
พิทักษ์ชัยแค้นแก้แค้นไม่ทัน

สรรพยาแก้ทุกขโณมิตทา
น้ำปลุกเสกมหานทีไขระดมกัน
ต้นเสด็จกรณีตรีชวาแก้เอาอภัย
ขุบชิวันให้ฟื้นคืนชีวิต

กุมภภรรณโรมรันในการศึก
เพียงขอเรือทศกัณฐ์เสด็จราวี
แม้สำนักชีพวายไม่หน่ายหนี
หากตนนี้ตั้งตายในสงคราม

ทั้งที่รู้ผู้ไม่ได้ไม่หนีหน้า
ตั้งเอาอภัยตั้งโดยศรีของพระราม
เข้ากริษาสู้รบในสนาม
จบสิ้นนามยักษ์คู่สมกุมภภรรณ

ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ เติงใหม่

กุ่มภรรยา (๒)

ด้านการรบกุ่มภรรยาในแง่กาจ งต ใ้กำลั้งนำศีลธรรมมาค้าชู	ฝีมือดีกล้าฉลาดสามารถสู้ วางแผนสู้ชนะด้วยดียุทธวิธี
เคยวางแผนต่อสู้ศัตรูทัพ ให้ถอนต้นรังจนพลังหมดหมดฤทธิ์	ตลอดฤทธิพิชิตกับถอยทัพพหนี ถูกจับตัวได้โดยดีหนีไม่ทัน
มีอีกครึ่งแรมมีตกายอุบายยุทธ เพื่อพลพรรคพระรามขาดน้ำกิน	ร่างใหญ่อุดหนุนวางทางน้ำกิน แต่ทนมานด้วยทัพพันธมิตรราย
กุ่มภรรยาในอีกด้านลำอาจยัง ขณะแยงกลืนเน่าเหม็นจะเป็นละตาย	อันที่จริงรักสะอาดแม้หมาดร้าย พิเวกใช้เป็นอุบายทำลายพิธี
ให้อองคตและทนมานล่อยผ่านมา ทนไม่ได้อาเจียนแฉี่นสัันดี	เป็นอีกาหมาเง่าหนองล่อยอัยกษี จนพิธีลับหอกลโมกขศักดิ์อองพักไป
เมื่อกรบกุ่มภรรยาในแง่หนัก เมื่อพลพรรคถูกศรพระรามปักล้มตาย	พุ่งโมฆศักดิ์โดนพระลักษมณ์สลบได้ นักรบขยสู้ต่อไปอย่างไม่กลัว

กุ่มภรรยา (๓)

ดีที่สุดในกุ่มภรรยาพลังถูกศร เห็นพระรามทันใดตกใจกลัว	ก่อนม้วยมรณใจละสิ้นรินสลัด ใจสิ้นรัวยื่นตรงหน้าคือพระนารายณ์
จึงยกมือขึ้นไปให้เหนือเกล้า ขอรับผิดกับพระรามที่ทำไป	ร้องทูลกล้าได้โปรดขอโทษให้ แล้วก้มกราบขออภัยได้ล่วงเกิน

อึกทั้งยังฝากฝังสั่งสอนน้อง
 ตั้งองทดแทนคุณเบตินทาร์ปิ่นแฉริย

พิภกตั้งองทำความดีมีสรรเสริญ
 พิษครเดินสุดทำยตายสิ้นใจ

เมื่อทำดีผลจะดีต่อชีวิต
 เพราะกรรมดีที่กุมภกรรณนั้นทำไว้

เมื่อทำผิดสำนึกผิดจิตแฉ่มใส
 สั่งสั่งให้เกิดบนสวรรค์ชั้นเทวา

เป็นมนุษย์จงทำดีพี่น้องเอย
 จงทำดีมีคุณธรรมคำอุรา

เห็นได้เลยจะได้ดีชีวิตเล่า
 สั่งคมละยั้งยงมันคงแข็งแรง

ผู้ประพันธ์ : ฤดร สุวรรณปากแพรง

"ข้าทักทานนี้ด้วยสุจริต   จะเกรงบังอาจมิตรนั้นหาไม่
คิดว่าจะระงับด้วยดับไฟ   มิให้รณรงศ์ราวี
เมื่อว่าพระองค์ไม่เห็นด้วย   จะสู้มิด้วยมิให้เคืองบพทรี"

จากบทกลอน : เรืองรามเกียรติ์

ด้วยใจรัก พิธีจริง ยิงชิว   จึงตั้งองมี อันเป็นไป ตายในสงคราม

กุมภกรรณ และพิเภก เจกษัณษิตี   ต่างกันที่ วิถีคิด จิตตรงข้าม
พิเภกเห็น ความถูกต้อง ครรลของธรรม   ไม่ยอมข้าม ความดี เพื่อพี่น้อง

แต่หุหม้อ ข๑เอื้อ เพื่อเครีอญาติ   จึงมักขาด คดี ที่ถูกต้อง
ถึงดำท๑ พิเภก ว่าม๑หม๑   ทั้งที่เป็น พี่น้อง ทำ๑เดี่ย๑กัน

"จึงรู้ว่า เหวยอ้าย ทรลักษณ   ข๑อ๑อ๑ป๑ลักษณโมหันต์
ธรรมดาพี่น้องผิดกัน   ไม่ข้าพ๑นก็๑ลับคืนดี

ถึงมาตรถำ๑องค์พระเชษฐา   โกรธาขบ๑ไล่มิ่งหนี
ญาติ๑องค์พงศ๑ ก็ยังมิ   เหตุ๑ใด๑สุริ๑จึงไม่ไป

กลับมาเข้าด้วยลักษณธรรม   บอกความดี๑น๑ล๑ิกทั้งป๑งให้
จะแก๑งฆ่า๑พงศ๑พันธุ๑ให้บรร๑ล๑   มาหา๑กู๑ใ๑อ๑ย๑อ๑ป๑ริ๑"

จากบทกลอน : เรืองรามเกียรติ์

กุมภกรรณ ขาญเชียว๑ เกีย๑การ๑ค๑ก   แต่๑ขอ๑บ๑ต๑ริ๑ก๑ ต๑ร๑๑๑๑บ๑าย๑ ให้๑เต็ม๑ที่
ไม่๑ขอ๑บ๑ใช้๑ กำ๑ล๑ง๑ ค๑ล๑ง๑ถู๑ท๑   การ๑ค๑ก๑ดี๑ มี๑นิ๑ม๑๑ เล๑๑๑ง๑ล๑๑๑ข๑

เช่นเมื่อคราว เข้าประชัน โรมรันสุริย
เพราะสุริย แข็งแกร่ง แรงฤทธิ์

แม้ตะถีบ สุริยพระดอน ให้อ่อนล้า
อุปายว่า ตันรังใหญ่ ไม้วางเอว

ตลอดสุริย รับถอน ตันรังเสีย
จึงสามารถ มัดสุริย ได้เสียที

จนอ่อนเปลี้ย เพลี้ยแรง แกร่งถอยหนี
ขั้นเชิงดี มีชัย ให้ออกฤทธิ์

หรือเมื่อครั้ง วางอุปาย ฝ่ายทนต์น้ำ
หวังไพร่พล ทุนทราย ไร่น้ำทาน

นมิตกาย ใหญ่ล้ำ ห้ำมน้ำผ่าน
แก้ไขทัน โดยหนุมาน ขาญครรล

อุปนิสัย ในตัว กุมภกรรณ
หากยลยีน กลิ่นไม่ดี ฤทธิหมอง

คือโปรดปราน ความสะอาด ผาดผุดผ่อง
จะขุ่นขี้หมอง หมองททัย ไม่นิยม

พิเภกนั้น รู้ดี ว่าพิชชย
ยามหุหม่อ ก่อพิธี พลีอาคม

ไม่ชอบใจ กลิ่นเหม็น ไม่เห็นต่อม
เพื่อลบลคม หอกโมกขศักดิ์ ดำหนักไพร

พิเภกให้ หนุมาน และองคต
กุมภกรรณ ผิดลำแดง แลยงใจ

ไปปรากฏ เป็นหมาเฝ้า ลอยเข้าใกล้
เป็นผลให้ ทำลายพิธี ฤทธิโรยรา

ยามหุหม่อ ต่อดี มีฝีมือ
ผู้พระลักษณะ หอกโมกขศักดิ์ พุงบักดูรา

สามารถยื้อ ยุทธการ ที่หาญกล้า
ลักษณะดีเสียท่า ถึงลบล ลยบฤทธิ

ยังดีพิเภก หนุมาน พยาบาทไว้
แม้ยามรบ กับพระราม ทำหนัไพร

แก้ไขให้ พ้นได้ ไม่ถึงที่
ต่องศรีศรี ของพระราม ไฟลาลมลาย

" ลี้นรลีนยศโยธา
ให้ยอทำมีใครจะตฤทธิ
ตั้งภูขาติขยอาขไย
มาตรมั่นตั้งตายจะไว้ยศ

อสุรประหวั่น พรันใจ
แล้วคิดมานะขึ้นมากได้
ฤทธิโกรเลศลบธาตรี
ให้ปรากฏพากฟ้าราศี

ชั้นสุดท้าย แฉ่งใจ กุมภกรรณ
 แฉ่งเสียใจ ไม่ดีใจฟัง ดีอันสิ้นดี

หลงโรมรัน พระนารายณ์ ตกใจเหลือที่
 ไม่ฟังอะไร พิเภก เถกไทร

ก่อนตาย ทั้งเสียใจ และหัวใจ
 เพราะหลงรัก รักดี ต่อพิยา

เราเหตุใด ไร้เหตุผล จนเสียท่า
 เสียคุณค่า ราคายักษ์ ตระหนักรู้ดี

"ติดแล้วยกกรเหนื่อตีโรมรัน
 ชิ่งฆ่าผิดพลั้ง ครึ่งนี้

ร้องทูลขอโทษยักษ์
 เพราะเหตุด้วยพิสูอาธรรม"

จากบทกลอน : เรื่องรามเกียรติ์

หลังจากสำนักผิด คิดแฉ่งใจ
 ทูลฝากฝัง พิเภก ไว้กับพระราม

ขอภัย ที่ล่วงเกิน เพลหลังล่วงล้ำ
 แล้วพูดพรวด ถอนพิเภก ทดแทนคุณ

หลังสิ้นใจ ในพิษตร ของพระราม
 ดองวิญญาณ กุมภกรรณ ๔วรรคการณย์

ด้วยคุณงาม ความดี ที่เกี่ยวหนุน
 เนื่อนบุญ หนุนชีวิต เกิดเป็นเทวา.

ผู้ประพันธ์ : อติศัพท์ ธรรมอติศัพท์

กุมภภรรณ

รามเกียรติ์... ไร้องราด... ก่อเอาไว้นี้
แปลความว่า หุหม่อ ขอบรรยาย

เป็นน้องของ ทศพัทตร์ เจ้ารักษา
มีฤทธิ์ร้าย...รุนแรง...แห่งนคร

เป็นยักษ์ ที่ยึดมั่น อันยิ่งใหญ่
เห็นแก่พี่ รบทัพช่วย ขวดยกมด

อิทธิฤทธิ์ เกียรติยศ ได้ล้ำแดง
ตั้งต่อกร...กับไพร่...ที่โรมรัน

วางแผนลับ กลับกลอก ออกรบ
สำเร็จผล ตนถอนทัพ กลับลงกา

ออกรบสุด อุดถอน จนถอนล้ำ
หนุมาน...องครวัด...รวมพลัง

กุมภภรรณ ทำพิธี ที่พร้อมพรัก
เพื่อให้ใบ ได้เอาอับ คมกลับคืน

พระรามรู้...ไร้องราด...เผ่าค่านึง
มอบองครวัด หนุมาน หนันดรองดู

กุมภภรรณ ผันสลาย ได้ออกรบ
ทีมแทงหอก พระลักษมณ์ บักรบปล้น

ถึงยักษ์.. ตนหนึ่ง.. ชิงความหมาย
คือกุมภภรรณ นั้นไซ้ ในอีกตอน

กายและหน้า...สีเขียว...เขียวอม
โมกขศักดิ์โตมร ศัสตรา ประจำตน

คือคุณธรรม ประจำใจ ไฟกุศล
ทำยลุดพบ อับจน หนทางตัน

เห็นจะแจ้ง แจง ได้มี สัตว์นั้น
ช่วยทศกัณฐ์ รบทัพ กับราม

ถอนตัวเร่ง หวังกาย ให้เหนี่ยวล้ำ
ดูศรีพระ...คำทำ...พะว้าพะวัง

ถอยร่นทัพ กลับมา หาแนวหลัง
ช่วยกันฟัง...ไพร่พ่าย...กำชัยคืน

คือลับหอก โมกขศักดิ์ จักเกิดขึ้น
ฤทธิ์ร้ายพิษ...ไซ้โรมรัน...บันไดรู้

ปมลึกซึ้ง ถึงมหันตภัย ใกล้ำเข้าสู่
ร่วมต่อสู้...ทำลายพิธี...บั้งนั้น

ครั้นพอสงบ...โอภาส...พาดทำหัน
แทบเอาอับ...หมดสติ...มีรูต่อ

กุมภกรรณ ฮึกเหิม เพิ่มความกล้า
 ไร้องปะทะ กับอมิตร ไม่คิดกลัว

กลับลงกา...หาพิชัย...โอ้ไปท้อ
 หากใครยังให้โกรธ โปรดระวัง

นิมิตกาย ไทญ์โอฬาร บานภูเขา
 ทักษิณมา ธารีชาติ จักพลาดพลัง

นอนขวางทาง ธารา ออย่าไหลหลัง
 ธรรมกำลัง หายหมด ทมดน้ำกิน

อดน้ำตาย ในเจ็ดวัน อาลัยแม่
 พระรามรู้ กุลอุบาย แฉนใต้ดิน

ต้องพ่ายแพ้ แดกยับ ตับลูบลิ้น
 ล่องหนุมาน พังภินท์ ลืมจินตนา

ครั้งสุดท้าย ได้ต่อสู้ อย่างดุเดือด
 กุมภกรรณ...ต้องถ่มขี้...ถวายชีวิต

หลังเลือด ไหลถึงโถม ขโถมหัว
 ต่อยตุกศรี...องค์รามมา...ถาอุบดิน

ถึงแม่มี...คุณธรรม...ล้ำเลิศทรู
 พบกับความ ขอกรซัก น้ำตาริน

ช่วยคนผิด ใจหดหู่ ถูกดูหมิ่น
 ขีพพังภินท์ ล่องลับ ตับดินแดง

ผู้ประพันธ์ : ไทอิน ธีระโรจน์

